

Актуелна власт у Србији понајвише, али и она пре ње, толико је учинила уступака захтевима ЕУ али и САД у вези са Хашким трибуналом и око КиМ, да поменем само ове две области, да би било стварно велико чудо да Европска комисија 12. октобра не донесе позитивно мишљење о статусу кандидата Србије у ЕУ. Апсолутно је ирелевантно и без икаквог утицаја на такву одлуку да ли ће доћи до очекиваног наставка преговора у Бриселу 28. о.м. о примени царинских печата, као и резултата тих евентуалних разговора, јер су и Приштина и Брисел задовољни оним што су до сада постигли. А, постигли су за сада доста.

Након договора о називу царинског печата, посредник ЕУ у преговорима г-дин Купер извео је вешт маневар и привремено прекинуо преговоре дајући шансу приштинским властима да, уз „знање“ САД и најзначајнијих земаља ЕУ и логистику Еулекса и Кфора, изврше препад на административне прелазе и успоставе своју царинску контролу. Договорено, без обзира да ли директно или прећутно, али учињено. Потврду тога представља најновија изјава г-дина Купера којом, како јављају агенције, честита приштинским властима на коректној примени Споразума о царинским печатима, уз изражавање незадовољства што друга страна – Србија још није почела са применом тог споразума. Дакле, по старом рецепту, Србија је одговорна за стање које су други изазвали, иако је направила уступак.

Српска дипломатија, оличена у српском преговарачу, није се снашла. Као и много пута раније, ушла је у преговоре неспремна и без јасног циља, а затим покушала, са закашњењем, да санира пропусте. Онда када нам, као и много пута раније, други наметну проблем. Резултат знамо. Светлу тачку у тој „рашомонијади“ представља решеност српског народа на КиМ да се мирним средствима супротставе таквом насиљу. Само докле ће издржати и хоће ли бити насилно уклоњени. Како ствари сада стоје, Приштина и ЕУ су забележиле још један поен у „навођењу“ Србије да, корак по корак, све дубље улази у фактичко признање једнострано проглашене независности КиМ. Ако убрзо не дође до промене политике владе Србије о решавању проблема КиМ и инсистирању да су „Косово и ЕУ два паралелна и реална циља“, ЕУ и САД имају начина и „стратегију“ да, уз велики штап и малу шаргарепу, издејствују и „де јуре“ признање.

Није тешко проценити да је у овом моменту вероватно важније ЕУ него Србији, не кажем и актуелној власти, да се та дуго очекивана кандидатура „поклони“ баш сада. Разлога је

више. Позабавићемо се, због скучености новинског простора, само неким.

Србија је ипак, по много чему, за ЕУ кључна земља (не бих рекао лидер) на западном Балкану и као такву треба задржати у свом „поседу“. Давањем статуса кандидата, ЕУ то потврђује и „држи је на узди“, да корак по корак, од кандидата до датума почетка преговора, а затим, кроз дуготрајни процес преговарања, издејствује све оно што сада има на званичној агенди у испуњавању тзв. Копенхашких критеријума. Биће ту још много чега што се за сада још не поставља „формално“ (г-дин. Филе), а што може задирати, то не треба исључити, у виталне интересе државе Србије и српског народа.

Одбијањем кандидатуре, посебно сада пред предстојеће изборе, дошло би до разочарења у ЕУ знатног броја потенцијалних бирача који су сада, управо због ЕУ агенде, наклонени у првом реду ДС али и СНС, а добиле би „ветар у леђа“ оне партије које са неповерењем гледају на ЕУ. Није тешко претпоставити шта би то значило за ЕУ и САД у тако евентуално политички прекомпонованој Србији. Због тога, ево вам статус кандидата, реално размишља ЕУ, помоћи ћемо двома најјачим политичким партијама да добију изборе и формирају велику коалицију са двотрећинском већином, а ви ћете за узврат, политиком штапа и шаргареше, омогућити нама да наставимо са нашом јавно-тајном политиком економско-политичко-безбедносног уређења простора на западном Балкану.

Фактор Русије и њен појачани интерес за Србију и овај регион је свакако додатни мотив ЕУ да што пре, под притиском САД, дарује Србији статус кандидата. Антиракетни штит у Румунији представља озбиљну претњу безбедности Русије, али и нови притисак на Србију за њено учлањење у евро-атлантске структуре. Као један од одговора на такво понашање НАТО, САД и ЕУ представљају вести о посети премијера Путина Србији. У руском демантију те вести само се каже да „Путин неће посетити Београд крајем октобра“, што оставља могућност да се посета ипак реализује касније. Сада је ваљда јасно „дежурним“ политичким аналитичарима да Конузиново „има ли овде Срба“ није био хир или дипломатски гаф његове екселенције већ наговештај „онога“ са чим би Путин могао доћи, свеједно када, у октобру или касније.

Лутање српске актуелне власти али и изостанак координације позиције и опозиције у формулисању приоритета државне и националне политике у новим глобалним и регионалним кретањима, уз несналажење „очерупане“ српске дипломатије да анализира савремене трендове и предложи решења, може Србију довести у веома незавидну међународну позицију и угрозити њену безбедност. Бондстил на Косову и Центар за ванредне ситуације код Ниша, поготово ако дође до промене његове намене, уводе

Србију у „мутне воде“ и неконтролисане бујице надолазећих река – конфронтације моћних око обезбеђивања сфера утицаја, при чему НАТО и не скрива своје амбиције да Србију види у својим редовима. Познато је такође, да би то знатно угрозило руске интересе у региону западног Балкана и преко њега шире према Блиском истоку. Не треба занемарити ни све израженији интерес Турске за овај регион и њене неоосманске амбиције.

Не бих да повлачим паралеле са периодом хладног рата и позиције тадашње СФРЈ и данашње Србије, али се морам запитати да ли садашња политички располућена Србија може створити такво јединство да што пре крене у уређење запуштене и неуређене државе, изгради независне институције, направи план изградње економски развијене земље, али и још много тога, како би се могла извући из, озбиљно се плашим, полигона надметања страних утицаја. Да не дођемо у позицију, како каже афричка пословица, да када се слоновима бију страда трава.